

SPRUTUTBYTES- KONFERENSEN

Den 7 november bjöd Hiv-Sverige, Convictus och Positiva Gruppen Väst vi in till sprututbyteskonferens i Göteborg. Konferensen var välbesökt, med stor geografisk spridning på deltagarna - från Trelleborg i söder till Umeå i norr. Alla befintliga sprututbyten i Sverige var representerade. Alla fick möjlighet att presentera sin verksamhet och vad det är som gör just deras verksamhet så bra. Efter presentationerna följde en lång och mycket intressant paneldebatt med publiken och alla deltagare där frågor om hur man kan starta upp nya sprututbyten, hur viktigt det är att få utbyta erfarenheter, att få konkreta tips och idéer från de sprututbyten som redan fungerar, kom upp. Ett nationellt nätverk där till exempel patientorganisationer som Hiv-Sverige finns med som en naturlig del skulle vara ett bra initiativ. Positiva Gruppen Väst, Convictus och Hiv-Sverige är mycket nöjda med denna konferens och vi ser fram emot nya spännande möten under 2014.

Redan första halvåret i år bjuder Malmö in till ett tvådagarsmöte med de redan befintliga sprututbytena i Sverige för att kunna utbyta erfarenheter. Ombudsmannen från Hiv-Sverige kommer att vara med och kunna berätta om hur vi arbetar vidare med frågan utifrån vår roll som patientorganisation. Vi hoppas att detta bara är en början på flera olika möten om framtida sprututbyten i Sverige. Man planerar att anordna mindre seminarier i olika delar av landet för att lyfta frågan. Vi hoppas att det inom en snar framtid kommer att starta upp fler mottagningar i landet. Har du frågor eller vill veta mer om sprututbyte i Sverige, kontakta gärna Hiv-Sverige.

PETER MÅNEHALL
Ombudsman

FILMEN "HEMLIGHETEN"

Nu är filmen "Hemligheten" klar. Filmen hade premiär den 1 december på Kulturhuset i Stockholm i samband med World AIDS Day. Filmen har filmats, regisserats samt skrivits manus till av Lars Ekdahl. Filmen bygger på en sann historia som Lars presenterade för oss här på Hiv-Sverige och vi tyckte att historien var viktig att berätta. Det finns olika delar av historien och detta är del ett. Vi hoppas att vi kan genomföra del två under kommande år. För att kunna genomföra filmprojektet har vi blivit sponsrade av läkemedelsföretaget Gilead. Vi kommer att använda filmen som diskussionsunderlag på konferenser och utbildningar samt för att kunna föra upp ämnena diskriminering, stigma och självstigma på agendan.

Filmen handlar om en ung man som föddes med hiv och hur han hanterar detta i vardagen med vänner, partner och i skolan. I bakgrunden finns mamman som inte vill att sonen ska berätta om sin hivstatus. Nästa film, som vi hoppas kunna göra, kommer att belysa problematiken utifrån mammans situation och erfarenhet. Som det ser ut nu kommer filmen att visas i SVT, Ur och Kunskapskanalen under kommande år. Är du intresserad av att se filmen och/eller beställa filmen som en temaföreläsning på din skola, företag eller organisation, kontakta gärna Peter Månehall här på Hiv-Sverige.

NATIONELLA ENKÄTEN "ATT LEVA MED HIV"

"Att leva med hiv i Sverige" är den första stora svenska undersökningen som ska ta reda på hur det är att leva med hiv idag. Studien genomförs över hela landet under slutet av 2013 och början av 2014. Mer kunskap behövs om hur livssituationen för hivpositiva ser ut. Meningen är att resultatet av undersökningen ska användas som faktagrund ifall något... *forts. nästa sida* >

behöver förändras. Fler än tusen personer kommer att delta, de får svara på en enkät i samband med ett ordinarie läkarbesök. Enkäten görs helt anonymt och svaren kan inte kopplas till någon enskild person. Deltagandet är helt frivilligt.

Studien är ett samarbete mellan Karolinska Institutet, Karolinska Universitetssjukhuset, Venhälsan, Astrid Lindgrens barnsjukhus i Stockholm, infektionsmottagningarna i Helsingborg, Malmö, Karlskrona, Kalmar, Visby, Skövde, Göteborg, Örebro, Falun, Gävle, Umeå och Luleå samt Folkhälsomyndigheten. Undersökningen har utarbetats i samarbete med Brukarföreningen, Hiv-Sverige och Riksorganisationen Noaks Ark. Studien och enkäten är godkända av Regionala Etikprövningsnämnden i Stockholm.

Hiv-Sverige har funnits med i planeringsarbetet i ett flertal år tillsammans med Folkhälsomyndigheten. Vi på Hiv-Sverige tycker att det är bra att ta reda på hur livskvalitén bland hivpositiva i Sverige är. Vill ni veta mer om undersökningen kan ni gå in på hemsidan attlevamedhiv.se eller kontakta oss på Hiv-Sverige. Representanterna från Hiv-Sverige är Hans Nilsson och Peter Månehall.

MINIMAL ÖVERFÖRINGS- RISK VID FUNGERANDE BEHANDLING

I samband med den nationella konferensen om hiv/STI-prevention och sexuell hälsa som hölls den 21-22 oktober lanserade Smittskyddsinstitutet (SMI) tillsammans med Referensgruppen för antiviral terapi (RAV) en rapport om kunskapsläget när det gäller risken för överföring av hiv vid fungerande behandling. SMI och RAV slår fast att det råder minimal överföringsrisk vid väl behandlad hivinfektion och samtidigt användande av kondom vid vaginala och anala samlag samt att risken för överföring vid väl behandlad hivinfektion även utan kondom bedöms som mycket

liten. Detta har i sin tur medfört att Socialstyrelsen valt att förtydliga den behandlande läkares och individens ansvar i enlighet med smittskyddslagen. Informationsplikten är inte längre en självklarhet vid väl behandlad hivinfektion. Vill du läsa mer om detta kan du gå in på narhalsan.se och läsa pressmeddelandet och rapporten samt ett förtydligande från Socialstyrelsen. Du kan också kontakta Hiv-Sverige om du vill ha mer information och om hur vi arbetar vidare med frågan kring smittsamhet och hivinfektion.

NY FOLKHÄLSO- MYNDIGHET

Den 1 januari 2014 startade Folkhälsomyndigheten sin verksamhet. Myndigheten har övertagit de uppgifter som Smittskyddsinstitutet och Statens folkhälsoinstitut har ansvarat för och ersatte därmed dessa myndigheter. Samtidigt överfördes större delen av Socialstyrelsens arbete kring miljöns påverkan på hälsan, liksom ansvaret för miljö- och folkhälsorapporteringen. Genom denna förändring kan den nya myndigheten verka över hela folkhälsoområdet och integrera smittskyddsfrågorna med annat folkhälsoarbete. På så vis kan det statliga kunskapsstödet utvecklas för att i ökad utsträckning stimulera och effektivisera folkhälsoarbetet i samhället. En viktig uppgift blir att identifiera de folkhälsofrågor som behöver tydliggöras och de områden där effektiva insatser kan göras.

Folkhälsomyndigheten ska verka för likvärdiga förutsättningar för god hälsa genom att följa befolkningens hälsoläge och analysera bakomliggande faktorer, utvärdera folkhälsoinsatser, främja hälsa, förebygga sjukdomar samt stödja smittskyddsarbetet med epidemiologiska och mikrobiologiska analyser. Bildandet av den nya myndigheten ger också bättre möjligheter att effektivt arbeta på EU-nivå och i andra internationella sammanhang. Folkhälsomyndigheten bedriver sin verksamhet i Solna och i Östersund.

INSPEKTIONEN FÖR VÅRD OCH OMSORG

Den 1 juni 2013 övergår tillsynen över hälso- och sjukvården och socialtjänsten från Socialstyrelsen till den nybildade myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Här listas vilka ansvarsområden som följer med dit och vilka som blir kvar hos Socialstyrelsen.

Inspektionen för vård och omsorg kommer att ansvara för tillsynen över:

- hälso- och sjukvård
- hälso- och sjukvårdspersonal
- socialtjänst
- verksamheter enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Den nya myndigheten tar också över handläggningen av:

- anmälningar enligt lex Sarah och lex Maria
- allmänhetens klagomål på vård och omsorg
- kommunernas ej verkställda beslut

Utöver det ingår i IVO:s uppdrag att pröva ansökningar om tillstånd inom socialtjänsten och vissa tillstånd inom hälso- och sjukvården. Myndigheten kommer även att ta över ansvaret för en del register, exempelvis HVB-registret och vårdgivarregistret.

Hiv-Sveriges ombudsman Peter Månehall sitter med i IVO:s dialogforum för patientorganisationer. Generaldirektör för IVO är Gunilla Hulth-Backlund.

Socialstyrelsen fortsätter att arbeta för god hälsa, vård och omsorg genom att:

- styra med föreskrifter, nationella riktlinjer, vägledningar och statsbidrag
- genomföra uppföljningar, utvärderingar och öppna jämförelser
- ta fram statistik och ansvara för ett flertal register såsom patientregistret, dödsorsaksregistret, läkemedelsregistret och registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP)

- utfärda legitimationer och specialistbevis samt tillstånd att bedriva rikssjukvård
- hantera ett stort antal regeringsuppdrag varje år.

Socialstyrelsens verksamhet kommer att vara samlad i Stockholm. De regionala tillsynsenheterna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Örebro, Umeå och Jönköping övergår till IVO.

ORGANISATIONSFORUM

Folkhälsomyndigheten kommer under året att bjuda in oss organisationer, som får ekonomiskt bidrag från staten, till ett par forumdagar. Finns det frågor eller förslag på ämnen som vi kan ta upp i dessa forum är ni välkomna att kontakta Peter Månehall på telefonnummer 08-1200 51 01 eller via e-post ombudsman@hiv-sverige.se

RÅDGIVNINGEN

Rådgivningen för sjukvårdspersonal och privatpersoner har följande telefontider under våren:

Måndagar, tisdagar och onsdagar kl 10-12.
Fredagar kl 10-11.

Lämna meddelande och telefonnummer på 08-12 00 51 03 så blir du uppringd så snart som möjligt.

ÅSA CRONBERG
Rådgivningen

NY MEDARBETARE PÅ HIV-SVERIGE

Hej! Jag heter Irene Zettergren och är ny medarbetare på Hiv-Sverige. Jag ska hjälpa till att ta fram informationsmaterial om rättigheter för människor som lever med hiv. Materialet ska finnas tillgängligt på bl.a. infektionskliniker.

Tidigare har jag arbetat med människor som blivit medicinskt felbehandlade. Under min studietid på juristlinjen arbetade jag extra på Akademiska Sjukhuset i Uppsala med människor med hiv. Det var i början av 1990-talet och jag såg att människors rädsla och okunskap kan skapa begränsningar och utanförskap, därför är information och kunskap viktigt.

Har du idéer kring informationsmaterial, kontakta mig gärna.

IRENE ZETTERGREN
irene.zettergren@hiv-sverige.se

DET HÄNDER I VÅR!

Hiv-Sverige håller under våren tre föreläsningar för heterosexuella män som lever med hiv. Den första föreläsningens tema är livskvalitet och hiv, den hålls på infektionskliniken i Falun den 31 mars. Nästkommande föreläsningar hålls i Luleå och Stockholm, information om dem kommer att finnas på vår hemsida.

Den 19 mars kl 13-16 håller vi en workshop om hivpositiva kvinnors frågor i samarbete med Kamratföreningen Oasen och Kvinnocirkeln Sverige. Vi samlas för att tala om hur situationen är i dag, vad som är bra och vad vi vill förändra i vården eller i samhället i övrigt. Information om lokal kommer att finnas på Hiv-Sveriges hemsida.

Årets stora konferens kommer att handla om stigma. Syftet är att belysa ämnet utifrån nya synvinklar och inspirera till arbete mot fördomar och okunskap. Vår målsättning är att hålla konferensen i Stockholm i mars eller april men vi väntar fortfarande på besked från några av föreläsarna.

ÅSA CRONBERG

Hiv-Sverige är en nationell paraplyorganisation som, tillsammans med sju medlemsföreningar, arbetar för att skapa förbättrade livsvillkor för personer som lever med hiv. Vi är en ideell, partipolitiskt- och religiöst obunden organisation med en styrelse som väljs bland representanter för våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar.

Hiv-Sveriges medlemsorganisationer är Convictus, Kamratföreningen Oasen, Kvinnocirkeln Sverige (KCS), Positiva Gruppen, Positiva Gruppen Mitt, Positiva Gruppen Syd och Positiva Gruppen Väst.

Hiv-Sverige är en del av Nationella hivrådet, Handikappförbunden och Hiv-Norden.

Hiv-Sverige, Tjurbergsgatan 29, 118 56 Stockholm.

Tel: 08-714 54 10. E-post: info@hiv-sverige.se. Hemsida: www.hiv-sverige.se

